

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius iuris utriusque

[Nürnberg], 4. Sept. 1481

Q

[urn:nbn:de:bsz:31-319946](#)

titate. c. eum in iuuentute. e. ti. Ideo alij danē
dūs. Hoc bodie restat arbitrio iudicis extat.
Maior maior minor imponenda minor. nam
in penis imponendis sic et in purgatore: indicen-
da quatuor sunt consideranda p. iudice. s. persona. cā.
loc⁹. et tps. et in. c. fi. de trāsac. vbi ter. et in glo.
p̄cor. et hec de forma purgatoris canonice. b̄ de
purgatore vulgari p̄t in. c. ti. p. to. 7. iij. q. iiiij. mo-
nomachiam. mēnnā. et p̄sulvisti. et tripler rō. q̄
re h̄mōi purgatio. p̄bibe. p̄mo q̄ bec facta sunt
inuidia fabricante. et in. c. mēnnaz. p̄al. scđo q̄
de⁹ in ea temptari videſ. et in. c. ti. c. vi. tertio
q̄ ut plurimi innocens p̄demnat. et in. c. sigis-
cantib. e. ti. de⁹ a temptationi non debz. xxiij. q. iiij.
queritur.

Puteal ē illud q̄ pute⁹ opit. et tm̄ de P.

O Nadrans est

q̄rta ps assis quā p̄ficiunt tres
vincit. Alia noīa Re. S. as.

Euis. bec dictio b̄ ampliare.

ad maiora exp̄ssis in cle. j. de re iudi.

Quasi q̄nq̄z ē exp̄ssuum veritatis. Jo. i. q̄i vni
geniti a p̄e. c. prochianos. d̄ tecī. vbi glo. 7. ff.

et q. cau. ma. l. ait p̄toz. S. item ei.

Quasi finia est. si gs in iudicio p̄siteat se furem.
sec⁹ si ej⁹. vel est cum gs p̄missis actionib⁹ q̄ na-
scunt ex delicto non est damnat⁹. b̄ ip̄e dedit v̄l
dare v̄z pecuniam ne p̄ueniat illis actionib⁹. et
p̄sumit q̄d illud faciat et p̄scientia delicti excus-
at tamen vbi cum iussu pretoris cum eo trans-
igat.

Quantiminoris actio Re. S. actio.

Eccl⁹ b̄ tpe. ē fm̄ arbitrium boni viri. cum le-
ge vel cañ. non terminet.

Quēla ē ius q̄dām rescindendi testamentū
vel donatiōe vel dotē in totū ceptam. et p̄pete-
bat reo ex his q̄ acta sunt vel in p̄tem. non em̄ ē
pp̄rie actio q̄ non agit ut gd̄ det vel p̄ste. nec ē
pp̄rie accusatio q̄ non accusat gs ut p̄mitat in
corpe b̄ obtinet mediā viaz succedendi fm̄ azo.
in sum. L. de inof. test.

Querela inofficiose damnatois inducit adin-
star inofficiosi testamenti. et p̄petit libris v̄l pen-
tib⁹ a dño debito bonoꝝ possessori. b̄sidio inīq̄
excluso. et daſ p̄ illos q̄b̄ datum est in v̄sum fm̄
azo. L. e. ti.

Querela inofficiose dotis inducit adinstar do-
natois inofficiose. et p̄petit filiis cum m̄re. cum
oia vel pene oia in filior⁹ fraudem dedit. p̄ se vel
p̄ filia vel muliere alia. fm̄ azo. e. ti.

Querela inofficiosi testamenti daſ omib⁹ q̄ tpe
mortis imminentis ab intestato p̄nt succedere
ex hereditatis vel p̄teritis. p̄ sc̄ptos heredes vel
fidecommisarios.

Quartaz tres sunt sp̄es. vna est debita iure na-
ture q̄ dē bonoꝝ subsidij. q̄ bodie est aucta ad
trientem et semissim. fm̄ numer⁹ filioꝝ. Unde
q̄tuor aut infra dant natis iura trientem. Se-
missem v̄o dāt natis q̄nḡ vel v̄tra. Alia ē tre-
bellianica. tercia falcidia. de q̄b̄ in. c. roynuci⁹
de testa. in glo. sup̄ v̄bo q̄rtaz p̄tem 7 in. c. si p̄.
eo. ti. li. vi. Et diff̄ct trebellianica et falcidia in
b̄. q̄ testator p̄ auferre falcidiam et q̄ware bē-
tem q̄ ip̄am non tetrabat. trebellianicam v̄o
non p̄ interdicere sibi.

Questio ē in situ veritatis p̄ tormenta fm̄ azo.
in sum. L. e. ti. vel est oīo interrogatiua. alia si-
gnificatiōe idem est q̄d tormentum. q̄ tormentis
veritas ingrič. et cum fūus torqueē p̄ cri-
mine fraudati census aut lese maiestatis vt de
domino dicat que nouit ita capiē p̄ tortura. in
.l. si fūus. S. si quis ante questionem. ff. de esu-
fruc. Inde questionarij 7 dicunē tortoies.

Questio incidentē dē illa q̄ ante litem ceptaz p̄pe
tebat reo et bis q̄ acta sunt inter se. cum 7 acto
rem. et pac. de non pe. rem indi.

Questio emergens dē ea q̄ preponē ex his que
emergunt in lite. vt si q̄ri an iste possit testari.
vel an danda sit dilatio vel p̄similia.

Questio p̄prietatis ē in q̄dam sola p̄prietate. b̄
ē de dominio vel quasi dominio ē questio. de cā
pos. 7 p̄pri. cum dilectus. et dico quasi dominio
p̄pter res incorp̄ales que non possidentur vt in
sp̄ualib⁹. insti. de re. cor. 7 incor. S. incorp̄alia.

Questio possessionis est in qua de sola possessiō
one controversia ventilatur. de or. cog. super
spoli.

Questio status mouē. cum quis vendicat in
fūm. L. de asser. tollen. l. v̄nica in prin. 7. linij.
di. freqns. Item questio debet esse de dubio. c.
cum in iure. de elec. c. de muliere. de spon. 7. l.
ancille. L. de furtis. Item debet esse de difficulti
ff. ad carbo. l. idem.

Questores illustres sunt dicti. eo q̄ pecunie pu-
blīce q̄rendē p̄ mdm 7 p̄funde sine p̄gregande
curam 7 solitudinem h̄ent. 7 ad b̄ creati erāt
7 dicebāt q̄stoēs erāt ab ere. i. pecūnia dicti. ff.
de ori. iu. l. i. S. ex acriis teide regib⁹ p̄t p̄n. le.
Questores sacri palaci dicunt. q̄ in palatio fm̄
cipis libris p̄ncipalib⁹ legendis vacabant. non
dico sentencias. q̄ illustres tm̄ illas legebant.
vel dicebāt q̄ idem officiū gerebat in domo i-
patoris. talis erāt cādidas p̄ncipis dicebāt. 7 sic
capit in p̄be. in sh. 7. ff. de of. q̄sto. l. i. i. fi. 7. ff. de
ori. iu. l. i. S. deinde. vide accur. in glo. iij. in. S.
cung. insti. vbi supra.

Questoēs p̄icidij dicūt. q̄ canib⁹ capitalib⁹ p̄se-
cti vel p̄positi erant. ff. de ori. iu. l. i. S. p̄al. inde
ex questor. i. ej⁹ q̄sluram positus.

Quincus est ye assis p^las ex .v. vnijs. et nō dicitur respectu totū assis q^u nec multiplicatus nec duplicatus reddit suū totum. insti. de he. in sli. S. hereditas. in glo.

Quirites sunt romani sic dicti a grino. i. romulo eoz rege sic dicto. a quiris id est basta.

Quis quislicet dicunt^e sordes dom^mundate q^u scabis exercitator. s. lapides folia strameta pulueres ossa.

Quis vel qui. restringit p^lecedentia enā qnqz declarat. vt no. in. l. j. L. de sum. tri. 7 si. ca. 2 refert aliqui antecedens in genere. L. de iniur. l. dñi sicut et ali^r. iurta illud. 7 ali^r duo nequā. Et q^u relatiū substātie. L. de sen. que. p eo q^u interest l. j. vbi glo. L. de sum. tri. l. j. in glo.

Quilibet est distributuum. vt no. ff. de duo. re. l. duos reos. 7 aliquando ponit p aliquis. vt in c. de bomine. de cele. mis.

Quod iussu actio. re. S. actio.

Quod metus causa. Re. S. actio.

Quod vi aut clam.

Quoꝝ honorū. re. S. de interdictis.

Quorum legatorum.

Quoꝝ ē idem q^u put. L. de pe. l. si q^u i metallo.

Quondā potest significare tria tpa. presens. p^lteriz. et futur. vt no. p glo. in. l. nec emptio. S. si. ff. de cōtraben. emp. et. ca. cum olin. in prin. de offi. tele. c. ex pte de fo. com. vbi dicit. quodā regina. et fm veriore ria^r significat p^lno tēpus in. c. ex pte palle. q^u regia dicit donec nubit infētiori. vt ibidem in glo. si. in si. Itēz dicit bar. in l. j. ff. de no. op. nū. si tabellio ponat in instrumēto. A. quondam filius. P. licet priuat. tñ instrumentū p verbū quondam non viciatur. de q^u p^lspe. in ti. de instru. edi. S. reslat. ad si. vntc. oli iam dudum quondam tria tpa seruat. Temp^r preteritum presens signatqz futurum.

Ratio fm azo. de eden. est scriptura causa negotiis mutue edita de datis et acceptis. secus si ibi continetur de pignore tm. vel de mādato tm. v. de p̄stituta pecunia tm. Alter capitul^r ratio dū dicitur rationē esse redendā de omnibus. ar. de rescr. si quando. in ver. rationabilem causam. quia testis non valz nisi causam sui dicti reddat si queratur ab eo. q^u q. i. in p̄mis. tunc em̄ sumitur ratō p causa. simili ter ibi. quod ratione caret extirpare necesse est vt. xlviij. di. cor. episcopi. etiam prelatus debet es se paratus rationem reddeze omni poscenti. S. ecce. in fi. xxxvj. di. et in. l. si quis. S. sed interdū. ff. de re. et sum. su. et intelligitur illud dictum si potest. quia per imponentiam quandoqz non est omnium reddenda ratio. ff. de lc. l. non omniuz

et precipue in arbitrijs. vt quod spe. intitulat de test. in singulari. hoc gre. ix. de testib^r fm. Bo. an. ergo dicitur. sic volo sic iubeo sit pro ratiōe voluntas.

Ratiocinia sunt rationū redditiones ad quas aliquis obligatur ex administratione reipubli- ce vel private quam gessit. vnde publica sicut il la quibus obligātur officiales curie ex admini- stratione aliqua ad rem publicam pertinentem vt in. l. officialis. L. de epi. et cle. priuata autē sunt illa quibus obligant^r aliqui ex administra- tione rerum pertinentium ad priuatos. vt tuto res curatores vel procuratores. gastaldiones 7 baiali aliquorū vnde obligatus ad ratiocinia est ad rationem reddendam alicui astrictus.

Rancor est vicium carnis sicut mucor panis et acor vini. vnde dicitur caro rancescit vel rancida est.

Raptor rerū dicitur ille qui bona aliena vi ra- pit et aperit. ff. ne quis eum qui in ius. l. sed exi- mend^r. et sic etiam est raptor hominū et marie mulierum.

Raptor et fur ex animo dicuntur. insti. vi bo. rap. glo. iiiij.

Raptus. tuis. tui. dicunt^r rerum. vt. ff. de incen- rui. nau. per to. et hominū. et. L. de rap. vir. v. vi. l. vnicā. licet quidam teneat ptra primum. et loquitur solum de mulieribus raptis a viis nō de mulieribus rapientib^r viros. ff. de le. l. ita scriptum in prin. q^u non ē eadē ratio viri et mu- lieris. nam maior castitas requiritur in femia q^u in viro. L. de nup. l. a caligato. et. pbatur. ff. de ritu nup. l. palā. S. q^u in adult. et q^u ibi no.

Rapia ē violēta receptio rerū. vt in. l. j. L. vi. bo. rap. sed raptus aprie ē violenta receptio mu- lierum fm goff. ar. l. j. S. sciendum. et. S. se. ff. de sepa. et. l. filiussamalias. ff. ad mace. et. L. de ini- domi. impe. l. iij. et. ff. de eo quod cer. lo. l. j.

Ratibabitio retrabitur zc. c. ratibabitioē de re. iniur. li. ej. et. S. ē verū si sit tale factu^r q^u ab initio mandari potuit. et is cōcedere qui ratum habuit. alter nō. vt in. c. significavit de regu. et tran. ad rel. 7. c. cum virum. Et ē dupler ratiba- bitio. quedam tacita et quedam erpressa. in. l. ve- ro. in si. ff. de solu. L. ad macedo. l. si. 7. ff. d. iij. di. l. j.

Rational'cesaris. idem est quod procurator ce- saris. a rationib^r gerendis sic dicit^r. vide con- sli. gre. L. de ra. op. pub.

Receptatores dicit^r qui aliquos receptant. et vt frequentius sonat in malū. sunt em̄ illi qui fures raptore et ceteros malefactores recipiūt vt. L. de bis qui latro. l. j. et. ff. de recep. l. j. sine quib^r latere non possunt. vt in. c. sic ait. S. bere. vbi hereticoru^r receptatores anathematizant.